

Kjøbstadsforsikringen, saa at enhver Kjøbstadsbygningseier skal lade sin Eiendom forsikre deri, medens der derimod staaer i Forordningen af 1792 med Hensyn til Landets Forsikring: „at Hans Majestæt af landsfaderlig Omhu for de øvrige Undersaatter overalt paa Landet har fundet for godt at oprette en egen almindelig Brandforsikring for Landet, hvorunder enhver Landmand frivillig kan forsikre sine Bygninger efter deres Værdi“, og flere Steder i Forordningen omtales det, at Enhver kan blive i denne Forsikring, saalænge han vil, og gaae ud af den, naar han vil. See, deri ligger den store Forskjel mellem disse to Foreningers Stilling til det Offentlige, saaledes at hvad der kan være rigtigst at paalægge som offentlig Ombud i den ene, Kjøbstadsforsikringen, fordi alle Kjøbstadindvaanerne ere i samme Forhold, det kan være urigtigt at paalægge i den anden, hvor det er en Tilfældighed, om Nogen vil være Medlem deraf eller ikke.

Der er en besynderlig Sammenblanding af det Offentlige og Private med Hensyn til Landets Brandforsikring, og den kommer vel deraf, at der hidtil, forinden vi havde Foreningsfrihed her i Landet, ikke var nogen anden Forening her, hvori man kunde forsikre, og at altsaa den største Deel af dem, der vilde forsikre, have forsikret hos denne Forening; og man har da meent, at, naar en stor Mængde havde forsikret deri, saa gjorde man ikke Uret i at paalægge slike Ombud, idet man saa antog, at dette var i det Almene's Interesse. Naar der forøvrigt blev sat til, at disse Bestillingsmænd skulde vælges blandt Interessenterne, saaledes som der blev yttret af den ærede Ordfører, saa forekommer det mig ogsaa, at en heel Deel af de Betæneligheder, man kan have ved at paalægge slike Ombud, maa falde bort.

Scholer: Naar den sidste ærede Taler tilligemed den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Escherning) ere saa angstelige for at Sogneforstanderskaberne og Amtsraadene skulle faae saadanne Ombud, da troer jeg, at jeg kan berolige dem i saa Henseende. Naar den ærede Rigsdagsmand for

Holbæk Amts 2den Valgkreds troer, at Amtsraadet og Sogneforstanderskabet ville ansee de her omhandlede Forretninger for store Byrder, saa er jeg overbevist om, at disse Forretninger ville blive betragtede for at være af saa ringe Betydning, at intet Sogneforstanderskab eller Amtsraad nogenstunde vilde anke over dem; det Hele indskrænker sig jo til at udnævne Taxationsmænd. Den ærede Rigsdagsmand har fremdeles talt om, at Foreningen ikke var i det Almindeliges Interesse; jeg vil i den Anledning spørge, om det ikke er i det Almindeliges Interesse, at Landets Indbyggere have Leilighed til at faae deres Bygninger assurerede i en Forening, der er betryggende? Den ærede Rigsdagsmand yttrede, at han ikke kunde forstaae, hvorledes Justitsministeren vilde holde paa denne Lov; men jeg troer, at vi maae være den ærede Minister Tak skyldige, fordi han holder paa en Forening, som er betryggende. Jeg kan iøvrigt ikke forstaae, at den ærede Rigsdagsmand har saa Meget imod denne Lov; thi den forhindrer jo slet ikke de private Foreninger fra at danne sig, de kunne danne sig ligesaa meget, som de ville, (Escherning: Det har jeg heller ikke sagt!). Ja, jeg forstod den ærede Rigsdagsmand saaledes. Den samme ærede Rigsdagsmand omtalte fremdeles Beholdningen, og at man ikke havde nogen klar Oversigt over den; men der udkommer jo aarligt, som den høitagtede Minister bemærkede, et Regnskab over Beholdningen og Midlernes Anvendelse, og et saadant Regnskab maa ansees for at være ligesaa rigtig og ligesaa betryggende som et Regnskab, der udgives af hvilkenkomhelst privat Forening. Dersom man efter de ærede Rigsdagsmands Forslag skulde slaae det Hele løst, kaste det bort og om 2 Aar overlade Alt til den private Industrie, da vil Resultatet rimeligviis blive, at der vil fremstaae en heel Deel Markstrigere, som ville raabe høit og tilbyde billige Bilkaar, saa ville Landboerne sige: Nei, nu er der ingen Betryggelse i den almindelige Brandforsikring, lader os gaae over til ham der, han lover os bedre Bilkaar, han byder Guld og grønne Skove, — men Følgen kan meget let blive, at Mange, blive virkelig snydte og komme til at bøde haardt, fordi der ingen stifter Forening er.